

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/4/2022
Identifikačné číslo spisu:	7521202046
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7521202046.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: X. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U., právne zastúpená: JUDr. Denisa Jánošíková, advokátka, so sídlom Klincová 35, Bratislava, proti osobe povinnej platiť výživné: X. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., právne zastúpený: JUDr. Juraj Ferenčík, PhD., s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Krivá 23, Košice, o určenie výživného na plnoleté dieťa, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 14Pc/16/2021, o návrhu navrhovateľky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava IV nevyhovuje.

Odôvodnenie

1. Dňa 13.10.2021 bolo Okresnému súdu Košice - okolie doručené podanie, v ktorom navrhovateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o prikázaní veci vedenej Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn. 14Pc/16/2021 Okresnému súdu Bratislava IV. Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila skutočnosťou, že už v čase podania návrhu na určenie vyživovacej povinnosti sa trvalo zdržiavala v X., i keď mala evidovaný trvalý pobyt v obvode Okresného súdu Košice - okolie, pričom od 11.10.2021 má evidovaný trvalý pobyt v obvode Okresného súdu Bratislava IV. Navrhovateľka ďalej uviedla, že povinný sa taktiež dlhodobo zdržiava v X., kde vlastní byt vo výlučnom vlastníctve. V danom prípade je podľa navrhovateľky zrejmé a nepochybné, že obaja účastníci konania trvalo žijú v X., pričom samotné prejednávanie veci Okresným súdom Košice - okolie je nanajvýš nehospodárne a neefektívne i s ohľadom na vzdialenosť Okresného súdu Košice - okolie od miesta bydliska a života účastníkov konania. Delegácia veci Okresnému súdu Bratislava IV je podľa navrhovateľky a jej záujme zabezpečenia hospodárnosti konania, jeho zrýchlenia a zefektívnenia.

2. Dňa 20.10.2021 sa k návrhu cestou právneho zástupcu vyjadrila osoba povinná platiť výživné (ďalej ako „povinný“). Z vyjadrenia vyplýva, že povinný považuje podanie návrhu na prikázanie veci inému súdu za účelové, pričom navrhovateľka okrem pobytu účastníkov konania vôbec nezohľadnila ďalšie okolnosti, ako sú pracovné zaťaženie súdov v Bratislave a určovanie termínov pojednávaní. Z dôvodu, že návrh je podľa povinného účelovým konaním navrhovateľky, ktorý sa mína účinku hospodárnosti a efektívnosti súdneho konania, žiada tento návrh zamietnuť.

3. Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa spravuje ustanoveniami zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“).

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

6. Podľa § 39 ods. 3 CSP, o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal návrh navrhovateľky na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 14Pc/16/2021 Okresnému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že dôvod na prikázanie veci neexistuje.

8. Súd zdôrazňuje potrebu mať na zreteli, že miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je základnou zásadou, pričom prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady. Predpokladom rozhodnutia súdu o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pri rozhodovaní súd musí dbať, aby pre takéto rozhodnutie boli nielen splnené podmienky, ale musí tiež rešpektovať ústavné právo zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť súdu ustanoví zákon.

9. Taktiež podľa článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Podstatou práva na zákonného sudcu je, že príslušnosť súdu pre riešenie konkrétnej veci sa musí riadiť vopred stanovenými pravidlami, a že podľa vopred stanovených pravidiel sa musí odohrávať aj pridelenie veci konkrétnemu sudcovi alebo senátu v rámci takto určeného súdu. Zásada zákonného sudcu predstavuje jednu zo základných záruk nezávislého a nestranného súdneho rozhodovania v právnom štáte a podmienku riadneho výkonu tej časti verejnej moci, ktorá bola súdom ústavne zverená. Dodržanie všeobecných zákonných podmienok určenia príslušnosti súdu je zárukou toho, že nedôjde k svojvoľnému určovaniu príslušnosti súdu, ktorého cieľom by mohlo byť ovplyvnenie výsledku súdneho rozhodovania (viď napr. nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. marca 2009, sp. zn. III. ÚS 529/08).

10. Na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je podľa § 154 CMP miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa, pričom z podaného návrhu na prikázanie veci vyplýva, že navrhovateľka mala v čase podania návrhu trvalý pobyt v W., preto je jej miestne príslušným všeobecným súdom na prejednanie návrhu vo veci výživného Okresný súd Košice - okolie.

11. K prikázaní veci inému, než príslušnému súdu by malo dochádzať len výnimočne a zo závažných dôvodov, keď dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému sú natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prelomenie citovaného ústavného princípu zákonného sudcu. Dôvody vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP môžu byť rôzne v závislosti od predmetu preskúmania, postavenia strán sporu (účastníkov konania), doterajších výsledkov konania a iných okolnostiach. Dôvody na strane strán sporu vyplývajúce z ich postavenia môžu mať najmä osobnú, zdravotnú, finančnú, prípadne sociálnu povahu. Vzhľadom na charakter delegácie sporu ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Súd prihliada na pomery a dopad prípadného prikázaní veci. Pôjde však predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodíť, že iným než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. Teda dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade s o zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu

odôvodňujú vhodnosť prejednávania veci iným ako príslušným súdom.

12. V danom prípade navrhovateľka odôvodňovala vhodnosť ňou navrhovanej delegácie skutočnosťou, že obaja účastníci konania v súčasnosti žijú v X. a samotné prejednávanie veci Okresným súdom Košice - okolie je podľa nej ne hospodárne a neefektívne i s ohľadom na vzdialenosť Okresného súdu Košice - okolie od miesta bydliska a života účastníkov konania. Povinný s prikázaním sporu Okresnému súdu Bratislava IV nesúhlasil.

13. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dôvody uvedené navrhovateľkou nevykazujú znaky takej výnimočnosti, aby bolo možné jej návrhu vyhovieť. Prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava IV by neprinieslo oproti prejednaniu sporu Okresným súdom Košice - okolie výrazné zjednodušenie prístupu k súdu pre účastníkov konania, ani by neviedlo k výraznejšiemu zhospodárneniu, či urýchleniu konania. Zo všeobecného hľadiska skutočnosť, že miesto bydliska účastníkov konania sa nachádza mimo územného obvodu miestne príslušného súdu nie je skutočnosťou, ktorá by mohla bez ďalších relevantných okolností spôsobiť zmenu príslušnosti súdu.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a účel citovaných zákonných ustanovení Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu navrhovateľky na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava IV nevyhovel, keď nevzhliadol významný dôvod pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, nakoľko podmienky na takéto prikázanie (§ 39 ods. 2 CSP) neboli preukázané. Návrhu navrhovateľky preto nevyhovel.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.